

Dante Alighieri

Tot el món commemora enguany la mort del grandíós poeta italià ocreguda a Ravena el 14 de Septembre de 1321. Com el gran Homer, ha deixat a la terra una estela eternal. Totes les intel·ligències rendeixen honor i homenatge a l'autor de la Divina Comèdia. I pot dir-se, sens lloc a dubte, que la bibliografia sobre el Dante és la més copiosa de totes les referents a una personalitat. A poc de sa mort, es formaren escoles per estudiar les seves obres. Un dels primers professors que va dedicar-s'hi fou Boccaccio, cridat per la República Florentina. I l'autor de *Decamerone* ens pinta la figura del pare de la poesia italiana: «Fou aquest nostre poeta de mitjana estatura; i després que a la maturitat arribà, caminava un xic corb, i era el seu andar greu i calm; d'honestíssimes robes vestit en la forma que a la sua maturitat era convenient; el seu visatge fou llarg, i el nas, aquí, i els ulls més aviat més grossos que petits, i les mandíbules grosses, i el llavi inferior sobressortia al superior; la color era bruna, i els cabells i la barba espessos, negres i crespats, i en la faç, sempre melancòlic i pensívol».

No hi ha home intel·ligent que no conegui la gran figura, i la seva obra immortal «*La Divina Comèdia*». Es reconegut que fou el fundador de la llengua poètica italiana. Sembla mentida que en les anyades revoltes i tumultuoses per la guerra de güelfs i gibelins el geni florentí tingués la pau d'esperit necessària per a plasmar ses divines concepcions. S'acostuma a dir que el

viure del nostre segle és massa frenètic i enervant per a produir i gustar l'art. En el segle XIII i XIV, les guerres no havien treva. Dante guerrejà de primer a favor dels güelfs; en el destriament de *blancs i negres*, fou bandejat de sa pàtria estimada, de la rica Florència per la qual, a causa del càstig sofert, sentí odi intens, l'odi que arribà a exigir que les seues cendres ne siguin sempre llunyes. I a malgrat d'aqueix remolí bèl·lic, el geni segueix son camí de llum artística i, estudiant profundament, devé un enciclopedista. La sua vasta erudició se desgrana en la citada obra, en *Il convito*, *De vulgari eloquio* on parla del llenguatge literari italià dels diferents estils i de l'estructura de les cançons, i en *De monarchia*.

En l'homenatge universal que enguany es tributa al Dante Alighieri se destaca l'Iglèsia Catòlica perquè la Divina Comèdia, el poema èpic de més volada inspirativa, és una obra espiritual. Els càntics de l'Infern, Purgatori i Cel amb els accents sublims que sols poden produir les ànimes dels elets, és una lliçó divinal que ha produït molt de bé a la humanitat.

La visió de l'Infern, variada i riquíssima d'imaginació, ofereix una impressió punyidora:

«Io venni in loco d'ogni luce muto
che muggia come fa mar per tempesta»

En el Purgatori el més sensible és quan l'ideal Beatriu retreu al poeta ses passades errors.

El grandios poema fa tremolar d'emoció quan va atansant-se el moment de contemplar el Senyor.

Divina és l'obra i diví el poeta que l'ha produïda.

Catalunya, totstamps oberta a les civilitzacions, va teixir un lligam espiritual, indeleble, amb l'esplèndida Itàlia. Ella fou una de les primeres nacions en rendir homenatge a l'immortal poeta florentí. Andreu Febrer va traduir-lo amorosament. Enguany és tota la Catalunya intel·lectual que es flecta admirada en memòria de l'augusta figura, del grandios poeta, qui per designi de Déu va nèixer

Con segno di vittoria incoronato.

Balada primaveral

L.: El Cavaller d'Abril no pot ser lluny

*(Premiada amb la Flor Natural en els Jocs Florals
de Santa Eulària de Vilapiscina. Barcelona.)*

Ara que el cel és novellat i clar
i en tot indret hi flota una frisança,
pels caminals em plau deambular,
esbatanat el cor a la esperança.

Porta l'oreig una sentor de roses
que l'ànima ubriaga de gençor.
Que belles trobo avui totes les coses!
Ja som al temps que riu al prat la flor.

Vaig recercant per tota la clotada
l'incògnit roserar tan odorant,
i com més llarga faig la caminada,
l'odor sembla també que es va apropant.

Mes, del roser enlloc se obira rastre.
El trobaré al jardí d'algun castell,
o en un pitxer de marbre o alabastre
hi trobaré de roses un pomell?

Vaig recercant per la ignorada via,
i al veure tot indret que és tan gentil
em dic si per ventura ara vindria,
pels llargs camins el Cavaller d'Abril.

Llavors sento una angèlica harmonia
qui fa en l'espai un devassall de llum,
i cada clotaral de pastoria
devé jardí qui vessa de perfum.

Se'm fa nit. Treüllen les estrelles
i una cansó s'acosta cap a mi,

acompanyada de dringueig d'esquelles
d'una remada qui desfà camí.

A frec de mi s'estronca la corranda,
Un vell pastor em don la bona nit;
jo corresponc i una amical garlanda
teixim amb la conversa deseguit.

—O el bon pastor!—li dic—. Saber voldria
d'on ve l'olor de roses d'aquest jorn
i aquest encís i subtil harmonia
qui es vessa avui a dolls per l'encontorn.

—O el vianant! Avui tot és misteri,
que es va apropant Sant Jordi gloriós,
camí del món ja el Cavaller deu ser-hi,
tot cavalcant el seu corcer briós.

—O el bon pastor! Comprenc ara el miracle;
vull ser company de vós aquesta nit
i contemplar el cèlic espectacle,
estort del món qui resta al lluny dormit.

Suprema nit d'amor i galania!
El Cavaller d'Abril no pot ser lluny,
que duu l'oreig perfums de poesia
i pels cimals son galopar retruny.

CAMIL GEIS

Qüestions culturals

Convenen els terrenys

En la reunió celebrada per la comissió «Pro Escoles» a darrers del mes prop passat, quedà acordat definitivament el pla a seguir en la construcció de les futures escoles graduades, tenint en compte la crisi aguda que travessa la nostra vila. Abans l'Ajuntament creia possible portar-ho a cap amb el seu propi esforç; però avui, vista la impossibilitat econòmica en que se troba, deu sol·licitar l'apoi de l'Estat aollint-se al R. D. de 23 de Novembre de 1920.

De tenir èxit les gestions que s'aniran tramitant amb tot l'entusiasme, l'import íntegre dels edificis escolars serà pagat per l'Estat, i l'Ajuntament només tindrà l'obligació de proporcionar els terrenys i fer-se càrrec de la conservació i abasteixement de material pedagògic de les dites escoles. Com es veu, el problema queda en gran manera simplificat.

Ja que s'ha trobat un mitjà aventatjós a més no poder per al municipi, és obligació dels nostres regidors i de les persones més o menys influents en les altes esferes oficials, de posar-hi llur granet de sorra. Uns, movent l'opinió pública; altres, aplanant dificultats; els d'abaix, exigint amb l'intransigència aquest dret de llurs fills; i els de dalt, trucant a les portes dels polítics madrilenys, que sembla que només sàpiguen xuclar-nos l'or i la sang de Catalunya...

Però les dificultats a vèncer han de començar per casa, puix per formalitzar l'expedient ha de comptar-se amb els terrenys. Parlem-ne?

Dos són els terrenys que es tenen ullats per a bastir-hi les dues escoles graduades. Persona que ens mereix confiança assicura que un d'ells està a disposició de l'Ajuntament, segons formal promesa del seu propietari. Mes el segon dels terrenys, per ésser de diferents propietaris, diuen que no serà pas de tan fàcil arreglar; dels rumors que sobre negocis injustos dels mateixos han fet circular, no volem fer-nos-en ressò, perquè creiem que cap palamosí de cor és capaç de valdre's de la necessitat d'unes escoles per a augmentar el preu d'uns horts que mesos enrera eren un focus d'infecció. I si algú hi hagués tan egoista, l'interés col·lectiu hauria d'avantposar-se a l'interés individual. La llei d'expropiació forçosa encara regeix a Espanya i podria fer entrar en raó als terratinents de les il·lícites cobejances.

Aquesta incògnita ha de resoldre's immediatament. El senyor Alcalde, en representació de la comissió més amunt esmentada i de la vila tota de Palamós, té el deure de portar a cap amb tota rapidesa els tràmits preliminars per a la possessió dels terrenys. Ell que comenci les gestions, segur de que tothom ha d'accompanyar-lo, en el cas—que nosaltres ens resistim a creure—de topar amb esperits afanyosos de beneficis extraordinaris.

S'ha presentat una oportunitat i cal aprofitar-la. Els homes que ho volen ésser per llur virilitat, quan han copsat una idea noble, hi posen en el seu servei l'ànima entera, sens mirar el rastre de víctimes que les baixes passions puguin haver-li fet deixar en mig de sa ruta triomfant.

T.

Confins

poemes d'En Salvador Albert

La millor condició d'aquesta obra poètica és l'espontaneïtat. Les finors d'un esperit sel·lecte es revelen a cada poema.

Nits

*Voldria sé el poeta dels estels
—ales de llum, inspiració infinida—
voldria encendre, en lo més alt dels cels
un flam etern d'immaculada vida.*

Voldria sé el poeta dels estels!

I

Mon esperit ha estès, en mig la nit serena,
ses grans ales d'ensomni sens aixecar el vol,
i espera, mut i extàtic, que dauri la carena
el primer raig del sol.

Dessota seu, la mar plàcidament murmura,
i l'estelada d'or, al fons del cel, fulgura
com un encantament dolcíssim de la nit.

El camí és bell, és ample, és infinit,
lliure de tota nosa.

Turment profund! Turment de l'esperit
que vol volà i no gosa!

II

Cap llum més clara que la de tos ulls,
oh verge negra!
que dolça, tendra i pietosa aculls
el meu cor trist que ton somris alegra.

En ales de la febre que em consum,
abrusadora,
a tu he vingut per un camí de llum
que, amb sos ditets rosats, m'obrí l'aurora.

I he seguit confiat aquest camí,
sol, tot un dia;
segur, ma ben amada, que, a la fi,
més enllà del crepuscle et trobaria.

O nit profunda com el meu dolor!
Jo puc amar-te amb infinit amor.
Mostra'm, sens vel,
ton cel,
que, avui, tinc un petó per cada estel.

III

Va mon navili entre els estels radiants,
illes d'ensomni.
Un llum misteriós d'esclats llunyans
el guia immòbil.

Alenades d'ignotes soletats
inflen ses veles.
Li són les veus de segles ja oblidats
cants de sirena.

Creuant la immensitat del cel obscur
la Via làctia
li apar rompent suau d'ones d'atzur.

Ma nau s'hi atansa;
s'hi atansa a tota vela i sense por.
Alta delícia,
naufregâ en aquest pèlac de dolçor,
i davallâ a la mort ubriac de vida!

IV

Amb greu neguit,
de nit,

vaig caminant
errant.

Miro amb esglai,
l'espai,
tot entelat,
glaçat.

Nits sense estels!
Cruels
com un dolor
sens plor.

V

En mon jardí, torbat sota la pau
del cel divinament profund i blau,
el vent desperta els papellons dormits
entre les flors com un eixam d'oblits.

Beneïda la veu, la dolça veu
que em dona la bona nit entre tenebres.

Beneïda la fina mà de neu
que em ve a cloure, amorosa, les palpebres
i em corona d'ensomnis el front greu.

VI

Una llàgrima tinc dintre del cor,
com al fons de son calze té la flor,
ja mústega, una gota de rosada.
La llàgrima que em resta dins del cor,
última perla d'un copios tresor,
vol ser plorada.

Li arribarà un bell jorn en sa foscó,
l'instant joiosament lliberador,
l'hora sagrada d'un suprem dolor?

Una atzagaiada i altres contes

d'En Carles Soldevila.

L'eminent prosista prossegueix la seva labor d'artífex. Hi ha en tots els contes un segell personalíssim inconfonible.

El reporter perfect

El Director m'havia dit:

—Santasusana: Vagi immediatament a visitar a En Francesc de Montclús i procuri fer-li un interviu. Estat actual del món, agitació social, desorientació política... compren?

—Perfectament.

—Sap qui és. el Sr. de Montclús?

—Prou. Sociòleg eminent, membre de l'Institut, corresponent de diverses Acadèmies, que descobriré d'aquí pocs minuts...

—Té idea de les seves teories?

Vaig respondre amb absoluta sinceritat:

—Vagament.

El Director, home pacient, metòdic, estudiós, admira les improvisacions afortunades.

Va somriure i em va dir:

—Per precisar una mica, llegeixi l'obra d'En Montclús titulada *Evolució i revolució*. Probablement, amb el pròleg que li ha posat M. Tarde, en tindrà prou.

—Segurament—vaig fer jo, que soc un especialista en la preparació ràpida dels intervius.

El Director afegí encara:

—Li advertesc que el senyor de Montclús és una persona un xic estravagant. No me m'estranyaria que es resistís a dir-li un sol mot i li engegés una paradoxa.

—Bé: la qüestió—vaig replicar amb gosadia—és encapçalar un article amb aquest títol: *Opinió d'un especialista eminent. — Parlant amb En Francesc de Montclús.*

—Exacte — va fer el Director amb un somris aprovatori. — Ja hi està anant.

Això s'esdevenia a les deu del matí. A deu hores i deu minuts ja posseïa l'obra cabdal d'En Montclús. A dos quart d'onze ja era a Sant Gervasi, després d'haver llegit — en tramvia — el pròleg de M. Tarde, que efectivament, és un d'aquells pròlegs que estalvien la lectura d'un llibre. He trobat també la llista de les obres publicades fins l'any passat pel català il·lustre que relliga el pensament de la nostra terra a l'ideari de l'Europa culta. Caldrà aprofitar la llista i la frase. No serà inoportú que digui alguna cosa de Ramon Llull, professant a Paris, i de Lluís Vives, fent amistat amb Erasme i Tomàs Morus.

El Sr. de Montclús viu a Sant Gervasi, en un carrer solitari i pacífic que s'anomena carrer de Nova York. No hi ha vestigis d'urbanització, ni s'enyoren. A banda i banda, els muradals dels jardins vessen un bé-de-Deu de lligabosc i d'eures. No passa una ànima. No se sent un tramvia. En mig d'aquesta solitud crec que els pensaments, d'esma, han d'adquirir una valor filosòfica. Si algun dia fundo una família — eventualitat possible — i tinc diners — cosa infinitament problemàtica — compraré una caseta en un barri així. En redactar l'entreviu col·locaré aquesta confessió personal. Els trets autobiogràfics agraden sempre.

Número 10. Vetaci la casa del Mestre. Tots els badalucs que es veuen del carrer estant són closos talment que hom arriba a sospitar si la casa serà abandonada. Truco. La vibració frenètica del timbre sembla que desfà un encantament secular. Trepig damunt la sorra. Una minyona vella obra el reixat; em guia a través del jardí. Hi ha un perfum de llessamins! La sensació és semblant a la que hom experimenta a Toledo, en la llinda de la casa del Greco. Jo no hi he estat mai; però, pel que me n'ha dit el meu admirable Joan Sacs, la similitud que acabo d'establir és perfectament legítima. Parà bonic, en l'entreviu.

La serventa, després d'haver-me examinat de cap a peus amb malfiança i d'ataconar-me a còpia de preguntes m'introdueix a la biblioteca. He d'esperar prop d'una hora. M'entretindré prenent vistes. No més amb les vistes ja es pot omplir una columna.

Obiro, a través d'un balcó francès, una estesa de jardins que no podia preveure: vesteixen totalment un turó de corba suauíssima. El sol d'hivern m'inunda. El seient té unes molles amatents i amoroses. Aquest senyor de Montclús arribarà o no arribarà a resoldre els problemes col·lectius, però coneix, coneix, les necessitats de l'individu.

Prenc notes.

Dos panys de paret són íntegrament coberts de llibres.

Un paisatge del pintor Carles. Un retrat del Mestre pel pintor Sunyer. Un *secrétaire* de laca roja, damunt del qual es dreça un Buda de bronze. Una taula mallorquina, de noguera, curulla de papers, revistes i llibres. Quatre cadires de braços amb seients de cuir. La *chaise longue* que em suporta,

folrada de domàs i coixins virolats... Reflexió: aquest formidable treballador de l'esperit no desdenya les petites comoditats quotidianes. Caldrà que aprofiti l'inventari i la reflexió que m'ha suggerit. El públic vol, adés i ara, una mica de xafardeig.

Un gat ha sortir darrera una cortina. Em guaita sense gaire estranyesa. La sociologia l'ha convertit en una bèstia superior.

—Mix... mix... S'acosta i frega el seu còs vellutat amb les meves cames. Baudelaire estava enamorat d'aquesta llei de bestioles. Taine, així mateix, feu un sonet per a dir-ne les gràcies. Silvestre Bonnard, l'heroi deliciós d'Anatole France, el prenia per confident. Si cal, puc omplir mitja columna comentant les relacions dels gats amb la Ciència i Poesia. Em sembla que no caldrà.

Un quart d'una. Triga, aquest senyor. Sort que no perdo el temps. Ja tinc fets dos terços de l'interviu.

El timbre. Es ell. El veig com travessa el jardí i com es lleva l'abric i el barret abans de venir al meu encontre. Uns quaranta vuit anys. Agil encara, rostre afeitat, placèvol. A primera vista no causa cap sensació aclaparadora. Caldrà dir que la mirada—profunda—i el front—magníficament devastat—proclamen el seu mestratge esperitual.

Ens saludem. Li expreso l'objecte de la meva visita en termes concisos, amaratats, però, d'un elogi vehementíssim.

El Mestre somriu amablement. Agraeix la deferència del diari. Però... No acaba de formular l'objecció.

—Vostè pren vermut? Vol una copa de *Dubonnet*?

—Accepto el *Dubonnet*. És indiscutiblement interessant, aquest personatge. Sobretot és un tipus de savi inesperat. Sap viure.

Tanmateix no té ganes de fer declaracions sobre els conflictes actuals. Faig us de totes les meves suggestions; l'ensabono; el commino a orientar els esperits esgarriats, les multituds sense guiatge... Em serveix una altra copeta de *Dubonnet*. Em porta a fer un tomb pel jardí, mostrant-me una rosa novella que acaba d'obtenir pels precediments de l'hibridació; però no parla del que vull que parli.

En el moment del comiat, com jo deplorés el meu fracàs, em diu:

—Amic meu: el que jo digués, probablement contribuiria a augmentar la confusió del homes que pensen, i als altres no els faria cap mena de servei.

Res més. Tanmateix, qui en dubta? Hi ha pasta per a fer un interview de primer ordre.

El país lluminós

Meridional

Somreia l'auba d'un jorn d'estiu. El calze de núvols, que estotjava el sol, anava engrandint-se majestuosament. Ja per damunt de la capçada cotonosa s'esbrellaven els raigs en auriola esplèndida.

Un home de trenta anys caminava devers Ponent i a cada quatre passes girava la testa per encantar sos ulls en aquells núvols gradualment encesos que, com pètols avellutats, encloïen la rosa de foc. Sotjava l'esclat de l'astre i no volia perdre camí. Ja enfilat en el primer relleix d'alta muntanya, cap nosa no tenia per no veure el desplaçament de les ales lluminoses.

Adquiriren els núvols una tenuïtat semblant al ferre intensament abrusat. Llavors va parar-se el caminant, creient veure la sortida del sol. Novella franja de roig i major brill en l'auriola. Les vives colors anaven superant-se com un reflex del *lumen gloriæ*. I, per fi, la garba de llum puríssima se destrenà per la immensitat del cel atzurós i fi com seda i per les aigües blaves del mar llatí. I núvols i calitja, esllenegant-se, semblaren caure com túniques inservibles.

Enhartat va romandre l'home. L'espectacle de la cascada lluminosa li era la major benaurança. El sol brillant enjoïaria el seu camí, l'excursió diumengera que sols privaven malalties i maltemsades. Era una fruïció paradisiaca l'experimentada per l'home de trenta anys, sol i vern en aquest món, qui treballava tota la setmana en un despatx de fàbrica i consagrava els lleures a la contemplació i pintura de la naturalesa. Dispesa polida i afable li oferia cert escalf d'ànima; amics, nobles i amatents, li prestaven esplais de cor; d'un i d'altres amava a deslligar-se per disfrutar dels hoscates misteriosos i de les cales retirades. Sabia dibuixar i ho feia senzillament sense pretensions de glòria; sabia fixar son verb les emocions poètiques collides en son gauxar, com les flors, i tot ho feia espontàniament sense altre fi que el goig del moment inspiratiu. S'escorria verament la seva vida com un raig de lúcida fontanella. Cap passió no podia esgarrapar la seva ànima. N'havia sentida una d'amor, i fou tan dolorosa que l'estela de dolor havia rellevat el misticisme del contemplatiu. Als vint anys festejà una gentil minyona amb l'èxit i encert de trobar una paritat d'aficions i sentiments; tot va lligar-se amb facilitat a l'engir d'aquella amor: els pares de la parella vivien íntimament. Rialles i dolceses, joia de la llar en formació, varen rompre's com els ornaments d'una festa efímera. La minyona caigué malalta i sa vida s'anava escurçant a temps fixat; ella, inconscient, parlava de la vida gojosa de l'avenir; ell, amb el cor esquinçat, fenyia bon aire, i ses paraules havien de seguir el viarany del somni trist. A cada jorn de festeig la mort guanyava un pas. La inferma es feia el nuviatge encantada de la formosor de les gales,

corpresa de la novetat; amostrava totes les seves labors que havien d'exornar la llar feliç; collia roses dels tendres rosers que ses mans havien plantat ans que l'amor florís en la seva ànima. I el vestit de núvia fou la mortalla, i les roses dels tendres rosers formaren garlanda a l'entorn del cadàver, i les belles labors foren les relíquies d'aquella vida pura.

L'excursionista anà pujant la muntanya, feliç de la inundació de llum. En veritat, sentia la màxima joia possible. El sentiment fruitiu, com sovint li esdevenia, va associar-se amb el record de la mort prematura; adés, com a conhort, resava. I aquell jorn de matinada esplèndida va dir l'oració de cara a la mar, la qual era tota espurnejada de gemmes d'argent, mentre del cim de la muntanya baixava dindant, el so de la campana de l'ermita.

A l'ermita era esperat l'home contemplatiu tots els diumenges de bon temps. Seguint el corriol d'una plana, graciosament tortuós, que apartava una cenefa de ric brocatell, ja va sentir que una veu profunda, aïcada, cridava son nom:

—Robeeert! Robeeert!

Ell va respondre amb un crit i allargà els passos per no fer-se esperar. La seva tardaneria va privar li d'encantar-se en la verneda que cobricelava el rierol. Una pitrada esbufegadora, i ja va trobar-se entre pagesos de barretina i entre dones de caputxa, qui en garleria del conreu i del temps, feien una roda com una sardana.

MIQUEL ROGER I CROSA

(Continuarà)

Crònica local

De mal en pitjor camina la nostra indústria a cada nou dia. Del trefi, el millor tap, no se'n parla per res. Si algú treballoteja ho fa en classes flaques de tiratge i el giro és migrat. Ha vingut una espurna de demanda de kilmes, servida en pocs dies i, com és de pensar, amb classe ja feta. Els obrers s'han convençut de la realitat de la crisi i de la competència atutidora d'altres mercats especialment Portugal, i així, en la última reunió sindicalista foren acallades les propostes de vaga general presentades pels sense feina. Qui tres, qui cinc jornals, els obrers accepten el treball i la reducció del preu; aquesta reducció, per sa especial forma, no afecta al qui treballa poc. Per la sobra de braços han estat ben acollits els anuncis de recluta de gent per acudir a les veremes al Rosselló. Molts hi han marxat.

Amb tal estretor de recursos, les diversions han estat minvades, no en les normals de cine i balls, sinó a les extraordinàries danses que a l'istiu solen organitzar-se. La guerra del Marroc, que ha cridat palamosins, ha vingut a accentuar el malaire, però si els pobles haguessin d'afectar-se per totes les

dolors i per la manca de pau, la vida regalaria llàgrimes constantment. Heroicament, ha mort en terra africana el Tinent Sr. Solas, fill de D. Pelegri, Tinent jubilat de la Guàrdia Civil, arrelat a Palamós. Ara es prepara un acte per a recaptar cabals per als palamosins en campanya. Veieu? A tot Espanya és igual; per mitigar dolors, festes.

Quan els negocis van de mal borràs, sembla que tot hi ha d'anar. Acabem de passar l'istiu i la tramitació de l'expedient de la desviació de l'Aubi, si bé ha estat franca i expedita, no ha sigut prou ràpida per satisfer el poble. Més treballós és encara l'expedient d'arranjament de la riera actual. Res no ha pogut fer-se encara, i el nou temporal d'Agost féu témer el càstig d'una nova inundació. Va passar una tromba marina que, per fortuna, no descarregà sobre la nostra vila, però, de totes maneres, l'huracà i l'aigua feren destrosses: dos teulats, amb greus desperfectes; dos arbres del passeig, desarrelats; un llamp caigué en una casa del Padró. El mar era fereït. Va perdre's-hi, en aigües de Pals, el vapor «Servol» que havia d'empendre el cabotatge entre Palamós i Barcelona amb consignació al Sr. Albalat en esta vila. A Calonge les destrosses foren més importants, perquè la carretera fou trencada en dugues bandes.

Les muntanyes calongines han estat incendiades en diversos indrets, havent estat precisa, amb tal motiu, la concentració de la Guàrdia Civil.

Per coincidència d'ocasions, ha passat una tongada de jorns de caràcter ciutadà. El 26 d'Agost, l'Orfeó «*Aucellada*» oferí un concert, el més ple i el més bell, sens dubte, de quants ha celebrat. Comptava amb la col·laboració de la notabilíssima sopran Na Amèrica Pollsboy, i els distingits artistes N'Agustí Conchs i en Lluís Margall, violinista i pianista respectivament, i els mestres palamosins. Exceptuant «Empordà i Roselló», totes les obres ofertes per l'Orfeó foren primeres audicions: *La nina i el moliner* i *Sant Josep i Sant Joan*, ambdues d'En Pérez Moya, la última de les quals hagué de bisar-se i *Les fulles seques*, d'En Morera i els corals de l'òpera *La damnació del Faust*. Na Amèrica Pollsboy cantà *Nostres amors*, de Schumann, *No't sàpiga greu*, *Ets meva* i *Un somni*, d'En Pujol, acompanyada d'En Ramon Casas; a seguit, el violinista N'Agustí Conchs, acompanyat d'En Lluís Margall donà *Thaïs* de Massenet, *Czardas* de Monti i l'*Aria* de Bach. Sentírem a més, *Després d'un somni* de Fauré per Na Nativitat Roura; *La ci darem la mano* de Mozart per Na Josepa Mató i En Pere Ferriol i la *Non non dels papallons* de Carme Karr per En Rafel Suñe, acompanyat d'En Cama. Els fragments de *La damnació del Faust*, Dansa, Marxa húngara, Cançó de Brander, Choral, Aria de Mefist, Vals de les Silfides i Balada del Rei Thule, amb explicacions de l'argument, donaren una idea succinta de la millor obra de Berlioz. A més dels artistes esmentats, hi col·laboraren En Josep Casanovas, En Manel Llorens i En Marian Font.

Hi fou convidada la colònia escolar barcelonina, la qual tornà a ciutat emprendada de nostres paisatges i satisfeta de les atencions.

Al jorn següent va celebrar-se un miting nacionalista amb els següents oradors: Ignasi Dalmau, Martí Esteve, En Manel Massó i Llorens i En Pelai Vidal de Llobatera. L'acte de propaganda fou en ocasió de portar la Joven-tut Nacionalista de Barcelona la llaçada per a la senyera de l'Orfeó oferta l'any passat. La imposició d'aquesta llaçada fou feta l'endemà en mig de gran entusiasme i amb cantada de belles composicions.

Als pocs dies, un anunci de l'Exposició Figa-Vidal portava al Cau una professó de gent. Es d'una gran valor poguer presentar una exposició nodrida de firmes palamosines. En Figa exposa uns pastells d'una composició refinada i d'una execució llúida. En Vidal omple dugues saletes amb sos quadres a l'oli i una col·lecció de dibuixos a la ploma, perfectes. Ha estat una bona preparació del Concurs. El 15 arribaren a nostra vila els grans pintors En Rusiñol i En Meifren; l'eminent artista En Josep Triadó, ànima de la Societat, ja era amb nosaltres feia 8 dies; amb veritable amor per la idea artística de la Costa Brava, fallaren en la següent forma: 1.er premi de 1000 pessetes, *La Foradada* d'En Josep M.ª Mascort; 2.^{on} premi de 500 pessetes: *A cà Na Maria Mut* (Tossa) d'En Vilà Puig; menció honorífica: *Tossa*, d'En D. Vilàs. En la celebració d'un àpat íntim, en Santiago Rusiñol digué: «Jo us felicito per la vostra idea, amics palamosins. Si tots els pobles de Catalunya seguisin l'exemple de Palamós, tots els artistes foren rics, i aconseguida la plenitud artística en nostra pàtria, gairebé ens fastiguejaria tanta i tan refinada civilització.»

Amb tot l'esplendor de les grans solemnitats, va inaugurar-se a l'Hospital el Pabelló per a malalties infeccioses. Tots els circumstants felicitaren el generós patrici En Josep Tauler. A les moltes felicitacions hi ajuntem la nostra i ben efusiva. L'Ajuntament l'ha anomenat fill predilecte i posarà son nom al carrer on va nèixer.

La Comissió pro Escoles se reuní acordant sol·licitar a l'Estat la construcció de dugues escoles graduades.

Ha mort la mare política d'En Ramon Reig, conseller municipal (A C.S.)

A B C de la Música

L'autor d'aquesta obra didàctica, N'Eliseu Carbó Parals, professor notable, distingit compositor, ens ha fet ofrena d'un exemplar. Pertany a la col·lecció de Manuals Gallach.

Ens plau moltíssim l'ofrena perquè ens dóna ocasió d'amostrar a tots els empordanesos i senyaladament als palamosins, que N'Eliseu Carbó, a l'Empordà ben popular per ses sardanes, ha sabut ajustar tècnicament tots els elements de la música i fer-ne una obra profitosa d'ensenyança.

Ja hauria d'ésser admesa en totes les escoles empordaneses per a l'ensenyança de la música.

Moviment del port.

Vaixells entrats durant el mes d'Agost de 1921.

1, Vapor, Glenisla, (inglés); 2, vap., Gastelu; 3, vap., City of St. Joseph, (n. americà); 4, vap., Indiana Harbor (n. americà); 5, vap., Almazora; 6, veler, Lylyta; 7, veler, Joven Paquito; 8, vap., Cabo San Antonio; 9, veler, Felix Marti; 10, veler, Joven Paquito; 11, veler, Servol; 12, veler, Anna Maria; 13, veler, Joven Paquito; 14, veler, Joven Paquito; 15, veler, Virgen de los Desamparados; 16, veler, Anna Maria; 17, veler, Lylyta; 18, vap., Colón, (inglés)—Total 18.

Registre Civil

Mes d'Agost

Naiements.—1, Mercé Sans i Mola.—2, Ezequiel Tarroella i Masó.—3, Albert Agne i Gaus.—4, Rosa Miquel i Roig.—5, Maria Moner i Viladesau.—6, Joan Torres i Carreras.—7, Angela Adelantado i Roig.—8, Vidal i Marti.—9, Fàbrega i Rulduá.—Total 9.

Matrimonis.—1, Adrià Parals i Serra amb Concepció Baró i Pratsevals.—2, Josep Niell i Oliu amb Josefa Olivé i Maruny.—3, Joaquim Joan i Oliu amb Aurora Balot i Palau.—Total 3.

Defuncions.—1, Maria Escobar i Artigas de 45 anys.—2, Pere Llorca i Linares de 39 anys.—3, Joaquim Vila i Santanach de 10 mesos.—Total 3.

Tallers Tipogràfics LLORÉNS CASTELLÓ—Palamós.